

Borský zpravodaj

Číslo 2

DUBEN 2020

Výzva všem koledníkům

V této nelehké době je potřeba ke všemu přistupovat jinak, vynalézavěji (kreativněji) a to i k tradici jako je velikonoční "hrkání".

Nemůžeme "hrkat" společně, ale každý sám na své zahradě hrkat může!

Proto vás **vyzýváme**, připojte se k nám (mladí, starší) a bude nás slyšet celá vesnice!!!

Stanovené časy hrkání:

čtvrtek 9. dubna: 18:00

pátek 10. dubna: 6:00, 12:00, 15:00 a 18:00

sobota 11. dubna: 6:00 a 12:00

Hrkat budeme po dobu 5 min.

Tradice, dobré nálady a chuti

"slyšet se" se nevzdáme!

Přijďte se k nám!

VELIKONOČNÍ VÝZVA ČESKÝCH A MORAVSKÝCH BISKUPŮ

Milí věřící, bratři a sestry,

Až na výjimky nebude pro vás možné zúčastnit se vrcholu celého liturgického roku - slavení Velikonoční vigílie.

Proto navrhujeme, abychom v době, kdy se velikonoční Vigílie slaví, tedy na Bílou sobotu po setmění, zapálili za okny našich domovů svíčku, případně vystavili obraz našeho Pána Ježíše Krista, který v této době vstal z mrtvých. Je to stará velikonoční tradice, kterou bychom přivedli k životu a vydali tak svědectví, že Ježíš je světlem, které nezná západu, jak o tom o velikonoční noci s radostí a rozechvěním zpíváme.

Děkujeme Vám, že se k této výzvě připojíte.

Z celého srdce Vám zehnáme.

Čeští a moravští biskupové. 3. dubna 2020

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY U NÁS

Zelený čtvrtek v 18:00 mše svatá,

Velký pátek 15:00 křížová cesta, 18:00 velkopáteční obřady,

Bílá sobota 21:00 vigílie,

Boží hod neděle - mše svatá 9:00,

Velikonoční pondělí 9:00,

Všechny přenosy je možné sledovat na youtube kanál farnost Velké Meziříčí

[https://www.youtube.com/results?](https://www.youtube.com/results?search_query=farnost+velk%C3%A9+mezi%C5%99%C3%AD%C4%8D%C3%AD)

[search_query=farnost+velk%C3%A9+mezi%C5%99%C3%AD%C4%8D%C3%AD](https://www.youtube.com/results?search_query=farnost+velk%C3%A9+mezi%C5%99%C3%AD%C4%8D%C3%AD) jednoduchý přístup je na úvodní stránce farnosti <https://www.farnostvm.cz/>

Kostel v Horních Borech bude otevřen na Velký pátek a Bílou sobotu k soukromé modlitbě vždy od 9:00 do 17:00. Na sobotní den farnice připraví v kostele Boží hrob.

Prosím je třeba respektovat předpis o dezinfekci při vstupu do kostela, dezinfekční prostředky jsou připraveny.

Ve čtvrtek bude rozváženo **další číslo zpravodaje**. Pokud se někomu informace nedostávají, prosím, ať se ozve.

Dále vybízím k inspiraci z Netína, ozdobit okno do ulice velikonočním motivem jako přání sousedům a kolemjdoucím k Velikonocům.

Pavel Šenkyřík

Dne 5. března zemřela ve věku 95 let paní Marie Marková z Dolních Borů, č. p. 42. Zádušní mše se kvůli šířící se epidemii konala pouze v kruhu rodiny. Pro všechny, kteří paní Markovou znali a chtějí si na ni zavzpomínat, necháváme otisknout její životopis. Za vzpomínku a modlitbu předem děkuje rodina Marková.

Naše babička, **Marie Marková**, rozená Suková, se narodila dne 8. září 1924 v Dolních Borech v rodině chalupníka, kde vyrůstala společně se svými šesti bratry.

Základní školu vychodila v Borech a poté nastoupila do služby postupně v několika zemědělských hospodářstvích. Mimo jiné také v Netíně, kde se poznala se svým budoucím manželem.

Za druhé světové války ji potkal osud ročníku 24. Byla nasazena na nucené práce v Německu. Na toto období svého života často vzpomínala a bylo zřejmé, že to byla pro ni velice pohnutá doba. Zažila bombardování, ale také přátelství mezi mladými lidmi mnoha národností.

Po válce pracovala s rodiči na soukromém hospodářství a zároveň jako školnice v místní základní škole. Tehdy zatoužila být učitelkou a zůstal to její nesplněný sen.

V roce 1950 se provdala za Františka Marka a společně vychovali dvě děti. Přes značné materiální i finanční potíže, zejména v prvních letech, se jim podařilo postavit si rodinný domek.

Po založení zemědělského družstva se stala jeho členkou. Pracovala v živočišné výrobě a potom řadu let jako skladnice. Současně, jak to bylo tehdy nezbytné, se s celou rodinou podílela na záhumném hospodářství a chovu domácích zvířat. Po odchodu do důchodu ještě pracovala jako hlídač na zemědělském středisku v Borech.

V roce 2000 odvoděla. Pokud jí síly stačily starala se o chod své domácnosti a ráda pracovala na zahradě. Po celou dobu se snažila pomáhat svým dětem a také při výchově vnoučat. Kdo jsem paní Markovou znal, víte že byla vždy vstřícná a veselá.

Bylo jí dopřáno radovat se z pěti vnoučat a jedenácti pravnoučat.

Zemřela v rodinném kruhu ve věku 95 let zaopatřena svátostmi.

Bůh buď milostiv její duši.

Bude to dobré...

Vyjdeme z toho s delšími vlasy a pár jich bude i bílých.

S rukama i domácnostmi svítícími čistotou a ve starém oblečení.

Se strachem i touhou vyjít ven.

Se strachem i touhou s někým se setkat.

Vyjdeme z toho s prázdnými kapsami a plnými spížemi.

Budeme zase umět péct chleba a neplýtvat jídlem.

Budeme si pamatovat, že lékař a zdravotní sestra si zaslouží větší potlesk než fotbalista a že dobrého učitele displej nenahradí.

A že šít roušky je někdy víc, nežli šaty podle nejnovější módy.

Že technologie je důležitá, dokonce životně, použijeli se dobře, ale nebezpečná, když se myslí jen na vlastní užitek.

A že ne vždy je třeba nasednout do auta a prchat kdovíkam.

Vyjdeme z toho víc osamocení, ale s větší touhou být spolu.

A pochopíme, že život je krásný - když jsi naživu.

Že jsme kapky v jednom moři.

A že některé situace zvládneme jen společně.

Že dobro či zlo přichází často odkud ho čekáš nejméně.

A že být s rodinou je fajn a hníst těsto na chléb pro ty nejbližší nás naplňuje hrdostí.

Naučíme se vnímat dech svůj i ostatních, i malá zakašlání, a dívat se navzájem do očí, abychom ochránili své milované.

A respektovat druhé a základní pravidla soužití.

Snad to tak bude.

A možná ne.

Ale chci doufat, že všechno je možné a že lze být lepší...

PS: Nevím kdo je autor, ale je to moudré.

OBEC BORY PŘIPRAVUJE

PŘÍVESNICKÝ TÁBOR 2020

I. TURNUS: 20.7-24.7 2020
II. TURNUS: 10.8-14.8 2020
III. TURNUS: 17.8-21.8 2020

CENA: 1000 Kč/DÍTĚ

V CENĚ JSOU ZAHRNUTY OBĚDY, SVAČINKY I PITNÝ REŽIM

MÍSTO KONÁNÍ: BÝVALÁ BUDOVA MŠ BORY

VĚK DĚTÍ: OD 3-10 LET

KAPACITA DĚTÍ OMEZENÁ NA 40!!

PŘEDNOST MAJÍ DĚTI Z BORŮ!

POTE DĚTI Z VÍDNĚ, ROUSMĚROVA, SKLENÉHO NAD OSLAVOU A RADNIC.

>>> PŘÍHLÁŠKY ZAŠÍLEJTE NEJPOZDĚJI DO 21.6 2020

NA EMAIL: PRIVESNICKY.BORY@SEZNAM.CZ

NA JAKÉKOLIV OTÁZKY, RÁDI ODPOVÍME :)

VÍCE INFORMACÍ VÁM ZAŠLEME

OBRATEM V PRŮBĚHU ČERVNA NA EMAIL

BUDEME SE NA VÁS TĚŠIT

ALČA HLAVÁČOVÁ, KIKO KOTAČKOVÁ A DALŠÍ

Vážení spoluobčané,

Zvažovali jsme, jestli vůbec toto číslo zpravodaje vydávat, když se vlastně v obci ani ve škole ani v místních spolicích žádná akce nekonala a ani se v blízké budoucnosti konat nemohou. Vždyť se na veřejnosti nic neodehrává, nic se neděje, ale ono se toho přeci jen děje velká spousta. Rozhodnutí nám proto netrvalo dlouho a dohodli jsme se, že ANO, že vlastně je řada věcí, které bychom Vám chtěli říct. Sama za sebe bych Vám chtěla poděkovat, za to, jak berete vážně všechna nařízení, která jsou napříč naší republikou přijímána, ke zvládnutí této pandemie. Je to situace, se kterou se asi nikdo z nás v životě nesetkal a během které se všichni učíme. Učíme se novému způsobu života a musím říct, že Vám to jde všem skvěle. Samozřejmě ve spoustě věcí jsme se museli omezit, ale troufnu si tvrdit, že nám tato omezení otevřela nové cesty a nový způsob vnímání. Opět platí rčení, že vše zlé je k něčemu dobré. Najednou je na vše tak nějak více času a naše hekticky žijící generace se začíná opět vracet ke svým kořenům a způsobu života našich předků. Začínáme uvažovat jinak. A myslím si, že je to tak správně! Samozřejmě je tento pohled na věc ovlivněn tím, že Zaplat' Pán Bůh se v naší obci prozatím pandemie nešíří. Je proto snazší vnímat ta pozitiva, která se kolem nás i v této nelehké době objevují.

Na tomto čestném místě úvodníku bych chtěla ale především děkovat. DĚKOVAT VÁM VŠEM, kteří POMÁHÁTE. Ne-

budu konkrétní, protože to ani nelze. Děkovat těm, kteří pomáháte svým blízkým (babičkám, dědečkům, nemocným, ale i dětem), pomáháte šít roušky, pomáháte rozvážet potraviny, dezinfekci, pomáháte informovat ostatní, pomáháte vzdělávat, pomáháte rozdávat radost a odvalu, pomáháte udržovat veřejná prostranství a chod obce, prostě VŠEM, CO POMÁHÁTE. **Speciální poděkování si ale vedle zdravotníků (kterých je v naší obci řada!) a ostatních záchranných složek, určitě zaslouží obsluha naší místní prodejny, která se denně stará o zabezpečení čerstvých potravin a dalšího zboží nutného pro zajištění našeho pohodlí. DĚKUJI VÁM, že Vás tu máme a že zvládáte naše koupěchtivé nájezdy!**

Další podobnou a cennou službu nám všem zajišťují i ochotné pracovnice pošty. Děkuje!

Toto období je určitě náročné, ale stále věřím, že jej zvládne. Musíme! Proto Vás prosím, buďte opatrní a ukázněni tak jako doposud, ať si už brzy můžeme říct: Bylo to náročné, ale zvládli jsme to!

Přeji Vám v tuto výjimečnou velikonoční dobu samozřejmě především pevné zdraví, ale i spoustu porozumění a klidu. Ať je nadcházející velikonoční doba opravdu výjimečná v tom nejlepším slova smyslu! Těším se na brzké společné setkání s Vámi!

Lucie Dostálová, vaše starostka.

NOVINKY Z OBCE

POPLATKY 2020

Placení místních poplatků a plateb:

sděluje, že minimálně do 31. července 2020 nebude uložena sankce, pokud některý z místních poplatků a plateb nebude včas uhrazen. Doporučujeme hradit poplatky a platby bankovním převodem na účet obce č. 4200009323/6800, var. symbol rodné číslo poplatníka.

Stočné 1311,- Kč/osoba/rok. U domů, ve kterých není nikdo hlášen k trvalému pobytu 1311,- Kč dům/rok, splatnost do 31.7.2020,

Odpady (popelnice) 500,- Kč/osoba/rok. U domů, ve kterých není nikdo hlášen k trvalému pobytu 500,- Kč dům/rok, splatnost do 31.5.2020. Děti do 5ti let jsou od poplatku osvobozené.

Od 1.4.2020 byl zahájen letní provoz na kompostárně a sběrném dvoře.

Otevírací doba: duben - říjen: sobota a středa 16 -18 hod.

PLOŠNÁ DEZINFEKCE

Ve čtvrtek 2.4.2020 proběhla v obci Bory PLOŠNÁ DEZINFEKCE veřejných prostor. Konkrétně byla vydezinfikována tato místa: zastávky v DB i HB, kontejnerová stání pod OÚ a prostranství před hřbitovem v HB. Plošně dezinfikovat nejčastěji navštěvovaná veřejná prostranství budeme pravidelně až do pominutí bezprostředního ohrožení nákazou.

DEZINFEKCE DO DOMÁCNOSTÍ

Zajistit pro všechny občany obce desinfekci byl v dnešní úkol náročný. Ale už v minulém týdnu byla dodána. 220 l v kanistrech! Ovšem jako ještě větší problém se ukázalo shánění lahví, do kterých by se dezinfekce dala rozlít. Už týden je trh s PET lahvemi naprosto beznadějně vyčerpaný. Ovšem Pavlovi Vávrovi se podařilo zajistit dodávku lahví na tuto distribuci pro naši obec i obec Vídeň doslova ze dne na den. Nemůžeme si vybírat, k dostání byly pouze litrové lahve. Během středy Vám tedy společně se členy SDH Bory a SDH Cyrilov rozvezeme dezinfekce až do Vašich domácností. Budeme distribuovat 1/4 litru na osobu trvale hlášenou k pobytu v naší obci a v Cyrilově - ZDARMA.

KONTEJNER !!! NA TRÁVU !!! V HORNÍCH BORECH

Na základě podnětu občanů jsme se rozhodli vyzkoušet trvalé přistavení kontejneru NA TRÁVU v Horních Borech na jednom z travnatých ostrůvků pod starou hasičkou. Obec bude zajišťovat pravidelný svoz. Kontejner je vyhrazen POUZE NA TRÁVU A PLEVEL. Pokud by se v něm vyskytovaly větve příp. jiný odpad, nebude kontejner nadále přistavován. Pokud by se tento způsob svazu biologicky rozložitelného odpadu osvědčil, uvažovali bychom o přistavení kontejnerů na další místa v obci.

Pokud nemáte žádnou možnost, jak větve ze zahrady odvést na kompostárnu, kontaktujte obecní úřad a najdeme společně vhodné řešení.

MOBILNÍ ROZHLAS

Děkujeme, že se registrujete k odběru hlášení přes platformu Mobilní rozhlas. Pokud Vám hlášení i přes správné vyplnění údajů nechodí, podívejte se ve své emailové schránce do složky hromadná pošta nebo nevyžádaná pošta. Po přesunu z této složky do doručené pošty už Vám veškeré zprávy budou chodit pravidelně.

PODĚKOVÁNÍ

Jménem všech prodavaček z Jednoty COOP v Borech bych chtěla poděkovat všem šikovným švadlenkám z naší obce za poskytnutí roušek při pandemii Covid - 19.

Děkujeme!

Holky, jste šikulky!

Marcela Kotačková

COOP Jednota Bory o velikonočních svátcích

Pátek 7.00 -11.00 hod.

Sobota 7.00 -10.00 hod. **Pondělí zavřeno.**

Krátce z jednání ZO (21.2.2020)

- ZO schválilo rozpočtové opatření č. 1/2020 ve výši 46.500,- Kč.
- ZO schválilo prodej p. č. 1430, o výměře 121 m², druh pozemku ostatní plocha za cenu 150,- Kč včetně DPH-osvobozeno od DPH.
- ZO schválilo cenu vodného ve výši 23,04 Kč bez DPH, s platností od 1.4.2020
- ZO schválilo Inventarizační zprávu za rok 2019.
- ZO schválilo uzavření zástavní smlouvy k nemovitosti p. č. 75/30, k. ú. DB.
- ZO schválilo Veřejnoprávní smlouvu č. 1/2020 o poskytnutí dotace na celoroční činnost pro Oblastní charitu Žďár nad Sázavou.
- ZO schválilo Zásady tvorby a použití Sociálního fondu.
- ZO schválilo jmenování velitele SDH Cyrilov pana Antonína Novotného ml.
- ZO schválilo uzavření smlouvy č. 1030055981/001 a č. 1030055337/001 o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene.
- ZO schválilo podání žádosti o dotace: Program Naše škola-oprava WC v přízemí budovy OÚ.
- ZO schválilo podání žádosti o dotaci „Zvyšování kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení-Integrované projekty CLLD“.
- ZO schválilo udělení plné moci a k zastupování na stavebním úřadě a k jednání s dotčenými orgány ve věci „Oprava staré hasičky Bory-U Veteránů“.
- ZO schválilo dodatek ke smlouvě Smlouva o dílo Múčka Veselý architekti s.r.o. (rekonstrukce KD)
- ZO schválilo prodej palivového dříví z obecního lesa za 400,- Kč včetně DPH/m³
- ZO schválilo podpis Smlouvy o jednoduchém vypořádávání

autorských práv (OSA).

Krátce z jednání RO (21.2. - 12.3.)

- RO schválila odpisový plán ZŠ-majetek sekací traktůrek ESTATE.
- RO souhlasí s provedením odhlučnění bytu na poště s tím, že by se společnost Cetin podílela 50% na úhradě nákladů spojenými se stavebními úpravami.
- RO ukládá starostce obce sjednat schůzku radních a ředitele společnosti Colas, na které by se řešilo zatížení obce provozem lomu a s tím spojené případné kompenzace.
- RO schvaluje, aby technický dozor na stavbě technické infrastruktury v lokalitě „Na Sádkách“ zajišťoval Ing. Luboš Petříček.
- RO schvaluje nové znění Směrnice č. 1/2020 účetnictví a oběh-dokladů.
- RO schvaluje stavbu rodinného domu na parcele p. č.: 86/44, k. ú. Dolní Bory dle předložené projektové dokumentace a napojení na dopravní infrastrukturu a inženýrské sítě.
- RO schvaluje vyvěšení záměru o prodloužení nájmu pro ZO ČSOP ve staré MŠ do konce roku 2020.
- RO přerušuje provoz Mateřské školy Bory na dobu neurčitou. Po stejnou dobu bude zároveň přerušen provoz školní jídelny i pro cizí strávníky. Platnost od 16.3.2020.
- RO schválila prodloužení splatnosti plateb za stočné a vodné do 31.7.2020.

Tyto dokumenty byly zkráceny a upraveny v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb., v plném znění. I v souladu s GDPR.

Zápisy a usnesení v plném znění naleznete na www.bory.cz

LETNÍ PRÁZDNINY V BORECH

Protože letošní rok je opravdu výjimečný a pro rodiče není jednoduché skloubit výuku dětí a pracovní vytížení, nabídl paní učitelky společně s panem ředitelem možnost, že by provoz mateřské školy byl během letních prázdnin prodloužen na 4 týdny. Zároveň se také nabídly vedoucí přívesnického tábora, že by letos byly schopny zajistit 3 turnusy + klasický letní tábor Mladých ochránců

přírody. Po vzájemné konzultaci jsme se domluvili na následujícím provozu MŠ a organizaci táborů během letních prázdnin.

Děkuji tímto oběma skupinám za rychlou reakci a nabídku pomoci rodičům! Věřím, že ji rodiče ocení.

Lucie Dostálová

29.6. – 3.7.	Provoz mateřské školky
7.7. – 10.7.	Provoz mateřské školky
13.7. – 17.7.	Provoz mateřské školky
20.7. – 24.7.	Přivesnický tábor
27.7. – 31.7.	Tábor Mladých ochránců přírody
3.8. – 7.8.	
10.8. – 14.8.	Přivesnický tábor
17.8. – 21.8.	Přivesnický tábor
24.8. – 28.8.	Provoz mateřské školky

Hasiči v Kraji Vysočina jen od začátku měsíce dubna vyjeli k více než 120 požárům trav a lesních porostů. Jen během pondělí 6. dubna bylo do 14. hodiny nahlášeno více než 80 takových případů. **Na území celého Kraje Vysočina je počínaje dnem 6.4.2020 až do odvolání zakázáno:**

- rozdělávání ohně a odhazování hořících nebo doutnajících předmětů,
- kouření (s výjimkou elektronických cigaret) v místech níže definovaných,
- používání pyrotechnických výrobků,
- používání jiných zdrojů zapálení (např. balonky štěstí, lampióny, pochodně),
- spotřebovávání vody ze zdroje pro hašení požárů k jiným účelům než k hašení,
- jezdit motorovými vozidly ve volné přírodě mimo silniční ko-

munikace (toto ustanovení se nevztahuje na jízdu motorových vozidel pracovní a hospodářské činnosti v lesích a na poli a dále na jízdu motorových vozidel po polních a lesních cestách ke stavbám pro bydlení a stavbám pro individuální rekreaci).

Tento zákaz se vztahuje na místa, kterými jsou:

- lesní porost a jeho okolí do vzdálenosti 50 m od jeho okraje,
- suché travní porosty umožňující vznik a šíření požáru,
- plochy zemědělských kultur, které svým rostlinným charakterem umožňují vznik a šíření požáru,
- sklady píce, obilovin, slámy a úsušků a jejich okolí do vzdálenosti 50 m od jejich hranice.

Vedení Kraje Vysočina i Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina děkují veřejnosti za respektování opatření.

Maminko, kdy už půjdeme ven?

Byl krásný slunečný den na konci zimy. Jaro se nezdálo být daleko. Blížilo a s ním i pravá jarní nálada.

„Podívej se, na nebi není žádný mrak!“ volala Barunka a radostí se točila dokolečka s rukama nataženými k obloze. Opravdu tam nebyl ani jeden mráček a sluníčko pěkně hřálo Barunce i jejímu bratříčkovi Fandovi do tváří. Bylo pondělí a zrovna se s maminkou vraceli z odpolední procházky domů.

„Zítra po škole mám fotbal, ale ve středu bychom mohli jít zase ven. Třeba na hřiště,“ plánoval Fanda.

„Ve středu ne, to má Barča tancování,“ připomněla maminka. „Ale ve čtvrtek na něj vyrazit můžeme.“ Děti spokojeně zavýskly a plánovaly, kterým kamarádům řeknou, aby na hřiště také dorazili.

Na čtvrteční hřiště už ale nedošlo. Přestože jim to maminka slíbila, ven jít nemohli.

Začalo to tím, že se Fanda od paní učitelky dozvěděl, že škola je od příštího dne zavřená. To by mu ani tolik nevadilo, ale nebude moct jít ani na trénink, stejně jako Barunka. Mateřskou školu zavřeli hned následující den. Ale proč?

Barča s Fandou seděli vedle sebe na sedačce v obýváku a poslouchali maminku, co jim právě říká. V naší zemi a dalších státech na světě se objevila nová nemoc. Zatím na ni nejsou léky, a proto je potřeba, aby všichni zůstali doma. Aby také nezemřeli.

„Úplně všichni mají zůstat doma?“ vykulil oči Fanda a hlavičkou se mu mihali všichni lidé, které znal. Kamarádi ze školy i fotbalu, paní učitelka a Barunčiny kamarádky. Bratranec Vilda a také prodáváči v obchodech.

„Kdo nám prodá jídlo, když všichni musí zůstat doma?“ podivil se Fanoušek.

„A jak si ho koupíme? To budeme o hladu, když nemůžeme vůbec ven?“ zamyslela se Barča.

„A tatínek přece není doma!“ uvědomila si náhle a podívala se na maminku, pak na brášku a zase na maminku.

Tolik otázek, pomyslela si maminka. Snad bude umět na všechny odpovědět.

„Někteří lidé budou ven chodit pořád. Půjdou do práce a pomůžou tak těm, kteří zůstanou doma.“

Maminka dětem vysvětlila, že do práce chodí lékaři a další zdravotníci, aby pomohli těm, kteří už jsou nemocní. Také policisté, hasiči, vojáci a další pracovníci, kteří mohou pomoci. V práci jsou také prodáváči potravin, léků a dalších věcí, které nezbytně potřebujeme. Jít nakoupit můžeme, ale měl by jít vždy jen jeden dospělý a ostatní zůstat doma.

„A náš tatínek?“ zeptala se Barunka.

„Tatínek to jídlo přece vozí, aby se dostalo do obchodů a ostatní lidé si ho mohli koupit,“ otočil se s odpovědí na sestřičku Fanda. „Ten do práce také musí, aby pomohl ostatním.“

Proč jen nemůže být řidič jako tatínek? To by mohl ven! A také

by mohl pomáhat, posmutněl.

„Fanoušku, všichni jsme z této situace smutní. Ale nemusíme být smutní pořád. Spoustu věcí nemůžeme dělat, ale je jich pořád ještě dost, které dělat můžeme. Napadají tě nějaké?“ zeptala se s nadějí v hlase maminka.

„Můžeme si říkat básničky,“ rozzářila se Barunka. „Také číst, zpívat nebo tancovat.“

„Můžeme malovat obrázky,“ pookřál Fanda. To má totiž moc rád, ale pro samý fotbal už pěkně dlouho žádný nenamaloval.

Barča na něj nečekala a utíkala do společného pokoje. Přisunula si ke skříni židli a už vytahovala z horní police bílé čtvrtky a krabici s barvami. Než dorazil tatínek z práce, sušilo se na zemi spoustu krásných barevných obrázků.

„Tatí, tatí, podívej!“ běžela za tatínkem Barunka a chystala se skočit mu kolem krku. Vtom se ale zarazila. „Co to máš?“ zeptala se a ukazovala na nějakou bílou věc kolem tatínkova krku.

„To je rouška,“ odpověděl tatínek. „Všichni, kteří teď budou chtít jít ven, si s ní musí zakrýt nos a pus, aby se nemoc mezi lidmi tolik nešířila. Pokud byste potřebovali jít s maminkou ven, také ji musíte mít.“

„Můžu?“ zeptala se holčička a už se natahovala pro tatínkovou roušku. „Počkej, vezmi si čistou,“ vložila se do toho maminka. Barunka natáhla tatínkovu roušku na tvář, ustoupila dozadu a prohlédla si ho. „Jé, to já znám,“ začala se smát na celé kolo. Takovou roušku měla princezna v pohádce, když šla na ples a nechtěla, aby ji někdo poznal.“

„To nebyla rouška, ale závoj,“ vložil se do toho Fanda.

„To přece vůbec nevadí. Ale byla to princezna a chtěla si zakrýt obličej. Já budu také princezna. Princezna Barunka a nikdo mě nepozná!“ rozhodla se holčička a už se natahovala po jedné z roušek, které před tím odložila na stůl maminka, aby si je vyzkoušeli.

„Tohle já nikdy nosit nebudu,“ oznámil Fanda a zamyšlil se to do pokoje. Než ale stihl zavřít dveře, dolehla k němu slova tatínka: „Já jen, že Spiderman taky nosil masku přes obličej. Aby vypadal tajemně. Kdybychom tu roušku obarvili na červenou nebo pomalovali...“ vyčkával tatínek.

Fanda se otočil a pomalu se vracel do obýváku. „A budu moct mít k té roušce i převlek za Spidermana?“ zeptal se s nadějí v hlase.

„Myslím, že by to šlo,“ odpověděl tatínek.

„I na ven?“ otočil se na maminku. Věděl totiž, že chodit jako Spiderman venku by mu jen tak nedovolila.

„Pokud budeme potřebovat jít ven, můžeš jít v celém obleku Spidermana. I s maskou.“

„A ty, Baru, si můžeš vzít princeznovské šaty, roušku jako závoj a třeba i korunku,“ dodala maminka.

„Jupííí,“ ozvalo se dvojhlase a děti začaly skákat okolo. „Možná to nakonec bude ještě velká zábava.“

Zdroj pohádkovavychova.cz

Z činnosti obecního kronikáře.

Není časté, aby obec měla ve vlastnictví kostel jako je v Borech sv. Jiljí. Nikdo neví jak k tomu došlo. Začal jsem se tím proto v roce 2019 zabývat.

Pátrání

Díky paní Bc. Mičkové, jsem získal výpis z pozemkové knihy ve kterém je uvedeno, že na základě prohlášení z 8.4.1883 se vkládá právo vlastnické pozemků p.č. 31 katolický kostel a p.č. 23 hřbitov pro obec Dolní Bory.

Pan Mgr. Štindl z velkomeziříčského archivu mě ochotně sdělil, že o tom ve sbírce listin nic nemají. Poradil mě však, abych se obrátil na Diecézní archiv Biskupství brněnského v Rajhradě.

Paní vedoucí PhDr. Plevová, mě sdělila, že o převodu kostela do vlastnictví obce se u nich nepodařilo nic nalézt.

Pak mě ochotně zapůjčil pan Poul z Radostína nad O. překlad záznamů radostínské farní kroniky z latiny a němčiny. Provedli ho Josef Poul a P. Josef Melichar, překlad přepsal na psacím stroji Jan Poul dne 16.4.1986. Nabízí se tedy další možnost hledání v český psaných textech této farní kroniky, tak uvidíme. Ze 139 stran kroniky jsem vypsál vše, co se týká kostela sv. Jiljí.

Ani zde se však nic k dané problematice neuvádí, ačkoliv jsou zde záznamy až k roku 1884.

Zjištění - Dolní Bory patřily k radostínské farnosti.

V kronice je uvedeno, že faráři z Radostína vykonávali tuto funkci pro kostel sv. Jiljí v letech 1699, 1756, 1763, 1772 a 1778 což znamená, že patřil jako filiální kostel do farnosti v Radostíně.

Z kroniky jsem vybral 2 záznamy týkající se převodu vesnice Dolní Bory do křižanovské farnosti. V prvním jde o odpověď brněnského biskupství radostínskému faráři na jeho návrh k zřízení kaplanství v Dolních Borech. V druhém se dozvíme, jak to dopadlo, když už byl zřízen první kaplan v Borech na panství Křižanovském a jehož správě byl svěřen kostel sv. Jiljí, dosud filiální kostel radostínský.

I. Strana 31-33 kroniky

Léta Páně 1781 se jednalo o odloučení od kostela radostínského vesnic Bory na panství velkomeziříčském a Pokojov na panství kláštera žďárského, ježto obě vesnice přes hodinu a co víc jest vzdáleny od farního kostela radostínského, a o zřízení lokálního kaplana ve vesnici Bory Křižanovské. Neboť císař Josef II., horlivý v péči o duše, rozhodl se, kdekoli v Moravě byly říší farnosti, aby pro množství věřících byli ustanoveni noví faráři a lokální kaplani a aby ovce od svého pastýře příliš vzdálené byly přiděleny bližším; aby tak dále nikdo nebyl vzdálen od fary přes vzdálenost jedné hodiny. Dále dal vybudovat z náboženského fondu nezbytné kostely a fary, nebyly-li ochotné (dobrovolně) zbudovány od panství; proto také postoupil právo presentační náboženské komisi: ovšem po vysvědčení o konkursu nebo diecézní zkoušce. Ponechav starým farnostem majetek a příjmy, přiznal novým farářům 400 zlatých, lokálním kaplanům 300 zlatých a kooperátorům 200 zlatých jako roční sustentaci, také z náboženského fondu.

Tehdejší radostínský farář Pavel Lamborth, když se doslechl o tomto budoucím oddělení a o zřízení lokálního kaplanství ve vesnici Bory křižanovské, v přání, aby ono spíše zřízeno bylo v Borech na panství velkomeziříčském, vyložil v dopise k jeho biskupské milosti svůj názor velmi uctivě bez pochyby a dostal od nejdůstojnější biskupské konsistoře odpověď, která se tu příkládá, tak jak je v originále a jak se uchovává mezi farními akty:

„Důstojný a ctěný, v Kristu nám milovaný!

Na dopis, který jeho důstojnost napsala k nejdůstojnějšímu

našemu panu biskupovi ve věci obcí Bory a Pokojov, a který byl nám postoupen k rozhodnutí, tímto vyjadřujeme svůj názor.

Jeho důstojnost mohla vyčkati, až jí od nás bude předložena separace vesnice Bory a Pokojov. Jako totiž obyvatelům tohoto místa je svobodno žádati, aby zůstali u dřívější farnosti, pokládají-li to za sobě vhodnější, tak též jemu svým časem bude dovoleno, aby nenáročně prokázal, myslí-li, že farníkům jinak lépe se pomůže.

Proč spíš se má zřídit lokální kaplanství v Borech křižanovských než radostínských, když v obojích se zřídit nemůže (ačkoliv jsme sotva povinni, abychom udali důvod), přece farář ustanovený v sousedství si tuto otázku snadno vyloží, když jen uváží všechny okolnosti, odloživ úplně všechny ohledy na vlastní zájmy. Proč by totiž mělo přijíti k radostínské farnosti šest obcí, jež z farnosti křižanovské mají býti spojeny s Bory, než aby jedna vesnice z farnosti radostínské se podřídila šesti jiným křižanovským?

Pokud se týče vesnice Pokojov, návrh učiněný jeho důstojností rozhodneme po předchozím vyšetření, které vykonáno skrze nestranného komisaře.

Ostatně přeložení obcí Bory a Pokojov bylo vybojováno s královskou fundační komisí a žádný prospěch pro kohokoliv neovlivňoval, ježto jsme v té věci neměli kromě prospěchu věřícího lidu žádný jiný záměr.

Proto vybízím, aby ani nás bezdůvodně neobviňoval, což ovšem sami považujeme, že je cizí známé upřímnosti jeho důstojnosti, čemuž neodporuje přímý smysl slov, ani aby neměl v podezření jiného nevinného, a radíme, aby se nepokoušel proti zákonným rozhodnutím lidu popuzovat ani pro nějaké přeložení ani proti onomu, aby trest nestihl původce, kdyby vzniklo pobouření.

Rozhodnuto v Brně v biskupské kurii dne 14. května 1781. Nejdůstojnějšího, nejjasnějšího a nejmilostivějšího Pána, pana Matěje Františka, prvního biskupa brněnského, svatě říše římské hraběte Chorinského, svob. pána z Ledske, císař. král. a apoštolského majestátu skutečného tajného rady, kapitulního kanovníka metropolitního kostela olomouckého etc. Generálního vikář a oficiál Karel Tauber, svob. pán z Taubenfurthu, královského kapitulního kostela kapitulní kanovník - curatus, arcijáhen znojenský etc. A celá biskupská konsistoř.

Karel svob. Pán z Tauberů, m.pr.; Jan Antonín Galle, m.pr., notář.

Faráři radostínskému Pavlu Lamborthovi.“

2. Strana 114 kroniky

Třetí kniha účtů filiálního kostela borského podle nejvyššího nařízení byla předána nově zřízenému prvnímu císařsko-královskému lokálnímu kaplanovi ve vesnici Bory na panství Křižanovském. Vysoce důstojnému řeholníkovi Bartoloměji Zalejskému, arcicisterciákovi, řeholníku zrušeného kláštera žďárského, jehož správě byl svěřen kostel borský patronia sv. Jiljí, opata, na panství meziříčském, dosud filiální kostel radostínský, zároveň se svým lidem. Tento první lokální kaplan borský raněn mrtvicí dne 24. dubna roku 1796 mezi 12. a 1. hodinou noční (byla to neděle) náhle změnil život se smrtí.

Od té doby radostínský farář p.t. Jiří Josef Kunšt, podle starého nařízení daného mu, když se stalo oddělení tohoto kostela, opět zase se ujal administrace tohoto exfiliálního borského kostela jako parochus proprius (vlastní farář) a pokračoval ve správě až do 12. neděle po sv. Duchu, která byla 7. srpna téhož roku 1796, vykonává tam bohoslužby podle velmi starého obyčeje a závazku každou třetí neděli. Potud měl povinnost sloužiti mši svatou (divina maiora) jednu neděli ve farním kostele v Radostíně, druhou neděli ve filiálním pavlovském.

Připravil Pavel Kříž

Voda - vody - vodami - vodě - vodu - vodo - vodou - vod - vodám - vodách ...

STUDÁNKY V OKOLÍ OBCE

Nalézt ve správnou chvíli v krajině pramének čisté vody je malý zázrak. Krásná studánka je zdrojem osvěžení a ozdobou přírody. Na jaře se studánky čistí. Podívejte se na některé studánky u nás. A pokud znáte ještě jiné, dejte nám vědět.

Voděnka

– v registru studánek zaevidovaná Mladými ochránci přírody Bobeš pod č. 95. Kdo si vzpomene na slavnostní otvírání studánky v Sedličce? Ano to je ona. Mělo by nás být hodně, protože akce se zúčastnilo mnoho lidí, jenže se to konalo už 8. května 1983. Studánka se nachází pod lesní cestou ve svahu. Lze ji najít na www.mapy.cz. Je zakryta velkým placatým kamenem a voda se v ní shromažďuje díky kamenné zídce. Voda z ní vytéká spodem. Pramen je začátkem potůčku, podle stop se chodí lesní zvěř. Ten asi 800 m protéká lesem a přes zrušený rybníček překoná cestu a mizí v travině.

Rusalka – v registru studánek zaevidovaná Mladými chránci přírody Bobeš pod č. 53. Vybudovali ji František Padalík a Stanislav Kujal v 80. letech minulého století. Její zdroj tvoří jímací studna umístěná nedaleko v úvozu. Bývala hojně využívaná kolemjdoucími k občerstvení. Před postavením vodovodu k ní chodili pro vodu i někteří obyvatelé obce. Po dlouhá léta z ní vytékala voda stále, v posledních letech je dlouhá období bez vody. V březnu tohoto roku z ní ještě vytékal tenký pramínek. Také je na www.mapy.cz.

Tereзка – byla vybudována vlastníkem lesa. Zdroj vody je obezděn zídou a voda je vyvedena trubkou s možností nabrání do hrnečku. Pak odtéká vy-

zděným korytem do tůně. Po několik desítek metrů voda teče krajem lesa a mizí v poli. Studánka je zakryta dřevěnou stříškou a jíмка je chráněna proti nečistotám sítem. Studánka se nachází ve svahu lesa pod loukou. Jde o trvalý zdroj vody. Dne 31.3.2020 zde byl naměřen průtok 3,5 m³ za den.

Pod Holým vrchem

– byla upravena na přelomu let 2019/20 aktivitou obyvatel obce Jívoví. Je zakryta dřevěnou konstrukcí stojící na zídce složené z polních kamenů. Vodu si lze nabrat do hrnečku z trubky umístěné v zídce. Dne 28.3.2020 byl naměřen průtok 6,5 m³ za den. Studánka byla dlouhá léta opuštěná a tak zarostla hustým křovím. Byla to jen mělká prohlubeň v kamení ze které celoročně vytékala voda. Je s podivem jak vysoko, v našem okolí určitě nejvýše, prýští z hlubin země voda. Po 20 metrech potůček vytváří malou mokřinu zarostlou vysázenými vrbami a pak mizí mezi pastvinami. Tato studánka je asi zdrojem potoka Mastník. Také je na www.mapy.cz.

Pod Pastouškou

Její skruž byla postavena v rámci meliorací okolních luk. Jde o trvalý a vydatný zdroj vody, jenž sloužil jako záloha pro obyvatele Cyrilova. Však se také nachází nedaleko osady ve svahu na kraji lesa a louky. Voda z ní vytéká struhou přes louku k lesu. Je pravostranným zdrojem potoka Mastník. V posledních letech už zídka prosakovala a z trubky nevytékala voda. V roce 2018 byl vybudován nový výtok ze studny přes novou zídku, schůdky z polních kamenů a pořízena nová stříška. Na studánku upozorní tabule u cesty směrem k Jívoví. Když byla přihlášená vedením osady Cyrilov do ankety Živé studánky, nikdo netušil, že získá nejvíc hlasů. Tak obdržela finanční příspěvek na její údržbu od značky Toma, kterou provedli obyvatelé Borů a Cyrilova. Dne 5.4.2020 byl naměřen průtok 1,4 m³ za den.

Národní registr pramenů a studánek naleznete na www.estudanky.cz, mapu studánek je třeba si náležitě zvětšit.

Připravil Pavel Kříž

Voděnka 20.3.2020

Rusalka 2.4.2020

Tereзка 31.3.2020

Pod Holým vrchem 28.3.2020

Pod Pastouškou 19.5.2019

Milí občané,
i přes nepříznivou situaci, kterou tu máme se neodbytně hlásí jaro. I když letos to vypadá, jako by i to jaro zůstávalo v domácí karanténě :-)) Nicméně přece jenom už máme možnost vidět

důrazné posly jara. A tím nemyslím ani tak první sasanky, včely nebo čejky, ale žáby. Věřím, že spousta z vás už letos nějakou tu žabu potkala. Možná při rytí zahrady, jarním úklidu, anebo při procházce v přírodě za obcí.

A proč píšu zrovna o žábách? V naší obci jsem zaznamenal 12 druhů obojživelníků, tedy 9 druhů žab a 3 druhy čolků.

Předpokládám, že toto číslo čtenáři nic moc neřekne, proto uvedu, že v České republice máme 21 obojživelníků, přičemž v Kraji Vysočina je evidováno 15 druhů obojživelníků (Maštera, 2017). Tedy v Borech máme více než polovinu druhů, co se vyskytují v ČR a rovných 80 % druhů z biodiverzity Vysočiny. Což je slušné číslo, které vypovídá ledacos o kvalitě, a především rozmanitosti přírody v našem okolí, neboť každý druh potřebuje trochu jiné prostředí. Ty tři druhy, které nám v rámci Vysočiny chybí, jsou mlok skvrnitý, skokan štihlý a skokan skřehotavý. Mlok se vyskytuje zejména v listnatých lesích vyšších poloh a v celé Vysočině je vzácný. Od nás nejbližší byl zaznamenán ve Žďárských vrších. Pokud bych ho někde u nás očekával, tak jednoznačně v Rasuvni. Zbývající dva druhy skokanů jsou opět záležitostí na Vysočině spíše okrajovou.

Skokan skřehotavý se vyskytuje jen v nižších polohách (jižní a střední Morava, Polabí atp.). Skokan štihlý se v našem regionu vůbec nevyskytuje – nejbližší je v okolí Chotěboře a poté na jihu, pod Náměstí n/O.

Seznam druhů obojživelníků v katastru obce Bory:

Blatnice skvrnitá
Čolek horský
Čolek obecný
Čolek velký
Kuňka obecná
Ropucha obecná
Ropucha zelená
Rosnička zelená
Skokan hnědý
Skokan krátkonohý
Skokan ostronosý
Skokan zelený

Asi nejzajímavější věcí je, že se Borech vyskytují tzv. „Modré žáby“. Ano, opravdu modré. Kdo jste viděli film Planeta Česko (2017), tak si určitě vybavíte scény s modrými žábami – skokany ostronosými. Autor snímku, jakožto i desítky ba stovky nadšenců se každoročně vydávají do lužních lesů jižně od Brna na „protřelou lokalitu“ fotit tyto „modrožáby“. Za touto atrakcí tam přijíždějí fotografové z celého světa, dokonce až z Japonska! A právě tyto žáby máme i u nás. Jak to tak bývá, mnohdy hledáme poklady ve světě a přitom je máme „za humny“ a to je také případ modrých skokanů. V Borech vím hned o dvou místech, kde se rozmnožují. Pro pravdivost mých slov příkládám několik fotek. Schválně ale neprozradím, na kterém rybníčku v Borech byly pořízeny :-))

Než se ale rozběhnete ven hledat modré skokany je potřeba říct, že modré zbarvení získávají pouze samci tohoto druhu, a to pouze na několik málo dní během jednoho jarního týdne, a to ne ještě každý rok!! :-)) Správně se jedná o skokana ostronosého (dříve rašelinného) a není náhodou, že těžištěm jeho výskytu je u nás PP Mrázkova louka.

Jak je tedy zřejmé, co se týče žab a čolků v Borech, máme být na co hrdí a čeho si vážit. Nicméně není to samozřejmost a rád bych také připomenul, že od r. 2006 (15 let nepřetržitě) stavíme zábrany u silnice kolem rybníka Kutiny a pomáháme tak obojživelníkům v bezpečné cestě na rozmnožiště. Každoročně tak převedeme stovky žab, především ropuch obecných.

Důležitost našich obojživelníků v přírodě snad netřeba dál rozvádět, jen dodám že jsou zákonem chráněni. A kdyby nebyli, doufám, že v dnešní době už se nikdo nepodívá na ropuchu na svojí zahradě s odporem a nenávistí, ale ba naopak, z vděčnosti a radostí, že ho nejen zbavuje škodlivého hmyzu, ale také svou přítomností obohacuje jeho zahradu.

Tedy – hodně štěstí při poznávání obojživelníků v naší obci!

Za ZO ČSOP Bory Lukáš Jurek (text i foto)

Skokan ostronosý

Blatnice skvrnitá

Skokan krátkonohý

Čolek horský

Zábrany u rybníka Kutina 2020

Modré žáby na rozmnožišti

KDU-ČSL tuto petici vyhlásila 22.8.2019.

vodanadzlato.kdu.cz

Organizátoři petice žádají prostřednictvím této petice poslance a poslankyně, senátory a senátorky, aby přijali ústavní zákon, kterým bude

stanoveno, že: „Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů, zejména vodních zdrojů a půdy, a ochranu přírodního bohatství.“

Voda je nenahraditelnou surovinou a součástí našeho každodenního života. Dlouhodobé sucho trápí nejen zemědělce, ale každého z nás. Voda je strategická surovina. Ústavní ochrana vody bude znamenat nadřazení obecného zájmu o její ochranu. Ve skutečnosti se to může promítnout při ochraně podzemních vod před kontaminací nebo při budování opatření zadržujících vodu v krajině. Úrodná půda je základním předpokladem pro zemědělství a obživu obyvatel. Země nám byla svěřena, abychom o ni pečovali a předali ji našim dětem a vnoučatům. Chceme ji chránit nejvyšším zákonem České republiky, Ústavou.

Vzhledem k současné situaci je vhodné podpořit tuto petici individuálně vyplněním formuláře na výše uvedené webové stránce, kde naleznete další informace o dané problematice

Co získáme když bude Ústava chránit vodu a půdu?

1. Zachování a ochrana povrchových a podzemních vod, vodních zdrojů a úrodné půdy dostane nejvyšší prioritu.
2. Střetnou-li se dva různé zájmy nadřazená bude vždy ochrana vody a úrodné půdy.

3. Nebude možné, aby vodní zdroje ohrožovala např. těžba šterkopísků.

4. Úbytek vody je hrozbou pro veškeré ekosystémy i ekonomiku státu. Pitnou vodu z podzemního zdroje pije každý druhý občan ČR. Při několikaletém suchu mohou být ohroženy až 2/3 území Česka.

5. Objevují se extrémní výkyvy počasí. Úhrn srážek je rozložen výrazně nerovnoměrně. Srážky chybí zejména v Jihomoravském a Zlínském kraji (na některých místech je deficit až 500 mm).

6. Tak málo vody jako v květnu 2018 nebylo v řekách od 60. let 20. století, co se měří průtok. Vysychají nejen řeky, ale i rybníky – do obvyklého stavu chybí zhruba 40% vody.

7. Podle ČHMÚ vzrostla průměrná teplota v Česku za celé 20. století průměrně o 1,1° C až 1,3 °C. V roce 2018 zaznamenalo Česko největší oteplení v Evropě a 2. největší na světě.

Varovná čísla o půdě

8. Vodní eroze ohrožuje až 54% zemědělské půdy v Česku.

9. V letech 1999 – 2017 ubylo víc než 77 000 hektarů zemědělské půdy (tj. 11 ha denně). Česko ztrácí ročně přibližně 21 milionů tun ornice. To představuje ekonomickou ztrátu 4,2 miliardy Kč.

10. V roce 2018 vzrostla těžba dřeva v lesích na rekordních 25,7 milionů m³ dřeva bez kůry.

Země nám byla svěřena a my ji máme v dobrém stavu předat našim potomkům. Přidejte se k nám!

Množství spadlých atmosférických srážek v Borech I.- 3.2020

**leden 23 mm, únor 77 mm,
březen 29 mm.**

MÁME MÍT STAROST O KYSLÍK ?

2. část z článku Jana Hollana, časopis Veronica č. 4/2019

Geologický původ a procesy

Kde se ale vůbec kyslík v ovzduší vzal? Z oxidu uhličitého. Toho bylo na mladé Zemi v ovzduší mnohem více. Sinice z něj fotosyntézou získávaly uhlík (tomu se říká asimilace), přičemž kyslík uvolňovaly do mořské vody. Valnou většinu toho kyslíku spolu s dalšími organismy, u nichž fotosyntéza neprobíhá, opět prodýchaly. Jen velmi malé zbytky neoxidovaného uhlíku se ukládaly na mořské dno, časem se ze sedimentů obsahujících příměs černého uhlíku staly horniny, které dnes tvoří značnou část pevnin. Uhlík je v nich uskladněn většinou nedobytně, jen málokde se zkoncentroval do formy ropy či metanu (zemního plynu). Kyslík odštěpený kdysi z tohoto uhlíku se miliardy let všechen slučoval s železem; takové hodně oxidované železo je nyní též obsaženo v mnohých sedimentech, bývají červenavé či okrové. Teprve až oxidovatelných sloučenin železa řádově ubylo, nahromadil se kyslík v ovzduší.

Převažuje-li během milionů let oxidace sloučenin železa z vyvěřelin při jejich zvětrávání, kyslíku zvolna ubývá, převažuje-li ukládání organického uhlíku na mořské dno, tak kyslíku v ovzduší přibývá. Tyto geologické procesy jsou nesmírně pomalé.

Pro ilustraci: počet molekul v krychlovém metru vzduchu se samozřejmě mění s tlakem, a tedy s chodem tlakových výší a níží a rovněž s nadmořskou výškou. O jednu tisícinu jej ubude, když tlak klesne o 1 milibar. Takový pokles tlaku zažijeme, když vystoupíme z přízemí do druhého patra. V přízemí máme proto dnes tolik kyslíku, kolik jej v 18. století měli ve třetím patře...

Přírodní změny koncentrace kyslíku byly v geologické historii mnohem větší, ale probíhaly ne během desítek let, ale během

desítek milionů let. Někdy během druhohor jej mohlo být možná i dvakrát méně, nicméně životu to zřejmě neškodilo. Adaptoval se, stejně jako jsou adaptováni Tibeťané; už v šesti kilometrech výšky nad mořem je totiž v kubickém metru hmotnostně také jen polovina kyslíku oproti nížinám.

Stránku připravil Pavel Kříž

Chudobínská borovice

Hlasovali jste pro tuto nádhernou borovici? Tedy i díky Vašemu hlasu se stala evropským stromem roku! S obrovským náskokem!

47 226 hlasů

2. místo: Jinan z Daruvaru, Chorvatsko 28 060 hlasů
3. místo: Osamělý topol, Ruská federace 27 411 hlasů
4. místo: Čarodějný strom, Nizozemí 18 452 hlasy

Žijeme na vesnici a to v dnešní době mnozí oceňujeme ještě daleko víc. Můžeme totiž chodit na zahradu a můžeme chodit i do přírody, nejen že tím nikoho neohrožujeme, ale ani neporušujeme nařízení nouzového stavu.

Pověst o skále v Borech

V lese nedaleko Těšíkova mlýna (49.4317133N, 16.0426408E) stojí černá, ponurá skála, zvaná lidově „Divoženčí skála“. Vypráví se o ní, že v dobách, kdy ještě rostl kolem ní prales, v ní bydlily divé ženy zvané divoženky. Stalo se, že blízko toho lesa měl své políčko chudý krejčí ze vsi. Na políčku měl zasetý hrách.

Když hrách dozrával, tu milý krejčí zpozoroval, že mu jej někdo vytrhává a rozhazuje po poli. Vyšel si jedné měsíční noci na hlídku. Hlídal, až na něho padlo spaní a usnul. Pojednou ho probudil dupot a zpěv. Otevřel oči a vidí, jak kolem něho tančí malé ženy, rozhazují plnými rukama jeho hrachovinu a při tom rozpustile zpívají: „Každej krejčí, každej švec, myslí že je myslivec.“ „Neřádi,“ rozkřikl se krejčí a rozzloben rozehnal se po nich. Ale to se mu nevyplatilo. Vrhly se na něho a tak ho doškrábaly, že přišel celý doškrábaný domů.

Když se šel druhého dne podívat na svůj hrách, užasl - hrách se vypínal a měl hustý a silný lusk a ani jedno stéblo nebylo vytrženo.

Na webových stránkách obce, v sekci Z historie Pověstí a příběhy naleznete ještě 10 místních pověstí, které vás třeba také inspirují k vycházce.

A naučnou stezku **Poznáváme Bory** jste si už prošli? Předpokládám, že to už je otázka načisto nepatřičná, ale kdyby náhodou, tak na webu obce naleznete všechny potřebné informace, včetně průvodce v PDF.

Skály Peklo

Železniční viadukt u Skleného

Přehrada Mostišťe

Vodopády v Černých vírech

S mladými ochránci přírody – do přírody!

Společně s jarem k nám přišel i nevitáný host-virus. Příroda nám tu ale zůstává a s jistým omezením se jí můžeme nadále věnovat. Společně jsme pro děti sepsali pár rad, pokusů a aktivit, jak si toto nehezké období alespoň trochu zkrátit a zpříjemnit.

Zkusme se podívat na přírodu tak, jak mnozí z nás nemají v běžném režimu čas.

1. Vytvořte si svůj herbář!

Na jaře roste spousta rostlin, které stojí za to, mít na očích déle než jen na jaře. Na herbář není potřeba téměř nic. Stačí vám tvrdé papíry, na které uschlou rostlinku přilepíte kousky izolepy. Pokud rostlinu nechcete trhat, postačí vám její fotografie. S vaším nálezem se můžete vyfotit i vy, a budete mít do budoucna (kromě krásného herbáře) pěknou vzpomínku. Naspod papíru napište datum nález, místo a název, který určitě dohledáte pomocí atlasu nebo internetu. Při trhání rostlinek ale myslte na to, že ne každá

se může trhat a některé jsou dokonce jedovaté!

2. Jarní pokusy

- **Obrazce v trávě** – Možná jste si už někdy všimli, že když na trávě stojí dlouho nějaký předmět na jednom místě, tak po jeho odstranění je tráva pod ním žlutá. To je proto, že bez přístupu světla nemůže tráva provádět fotosyntézu a růst. Tento jev se dá využít pro výrobu obrázků a nápisů. Z kartonu vystřihněte požadované tvary nebo písmena a položte je na trávník. Nezapomeňte zatížit kameny. Přibližně po dvou týdnech (i dříve) vám na zahradě po odkrytí kartonu vzniknou nejrůznější obrazce a nápisy. Nebojte se, trávu tím nezničíte, brzy opět zezelená :-))

- **Jarní listy** mají odlišně zelenou barvu a málokdo to ví. Nasbírejte nejrůznější listy a pokuste se je nalepit od nejsvětějšího po nejtmavší. Vznikne vám pěkná škála zelených barev.

- **Malování pupeny** – Budete potřebovat větvičky s pupeny, papír, tempery/vodovky/tuš. Nasbírejte různé větvičky s pupeny. Můžete použít zavřené i rozvitě. Použijte větvičky jako štětky – n a m á č e j t e pupeny do barev a malujte obrázek.

Také si můžete na větvičku připevnit například různé listy, plody, trávy... a zkusit vykouzlit pěkný obrázek vašim vyrobeným přírodním štětcem. (Ale prosím, větvičky vybírejte s citem, ať stromům neublížíte!)

3. Věž z kamínků – Kamínky a oblázky děti milují, tak proč si z nich třeba nezkusit postavit věž? Děti musí nejprve najít vhodné tvarované kameny a pak je s trpělivostí vršit na sebe co nejvýše. V rodině si poté můžete udělat soutěž o nejvyšší/nejhezčí/nejpevnější věž. Z oblázků pak můžete zkusit vystavět kamenný oblouk. Na oblázky si také můžete něco pěkného namalovat obyčejnými temperami

a poté použít jako dekoraci na zahrádku.

4. Přírodní barviva – Budete potřebovat hmoždíř, do kterého nasbíráte rostliny a plody s přírodním barvivem. Rozmačkejte v hmoždíři nebo třecí misce (pozor, šťáva bude barvit i oděv, tak si vezměte něco obnošeného). Barevnou šťávu pak můžete napat třeba na kus stromu okousaný kůrovcem nebo na kůru samotnou – barva zvýrazní jeho cestičky. Také lze šťávu použít jako barvy a namalovat s nimi pěkný obrázek.

Vytvořte si hmyzí hotel/domeček

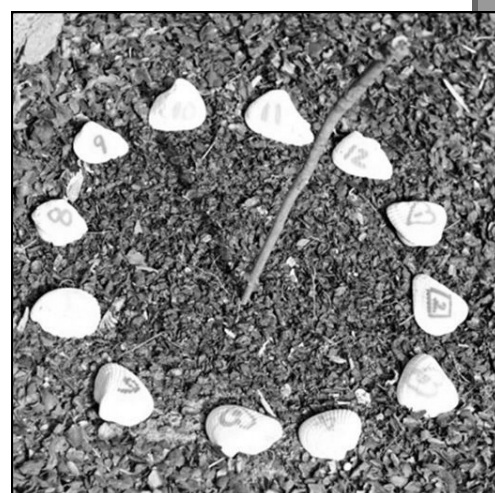
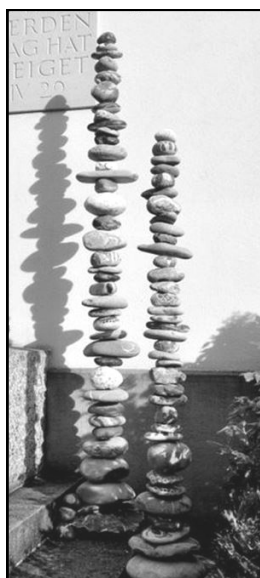
Tvůrčím nápadům a fantazii se v tomto případě meze nekladou. Na hmyzích domečcích je sympatické, že pro jejich realizaci toho moc nepotřebujete. Stačí například provázky, drátky, stébla rákosy, suchá tráva, šišky, nalámané klacíky, stará dutá cihla, ztrouchnivělý kmen stromu či prázdná makovice atd... V nejnižších patrech se záhy ubytují například škvoři, v nejvyšších včely samotářky. Jako inspirace vám bohatě postačí internet, který je plný takových domečků a hotelů. Například na Pinterestu najdete domečky po zadání *insect hotel*.

Sluneční hodiny – O tom, že máme v Borech krásné sluneční hodiny všichni jistě ví. Každý z nás si ale takové hodiny může vyrobit doma na zahradě. Vytvoříte si je pomocí klacíků a něčeho, čím označíte jednotlivé hodiny (budou stačit nalámané klacíky nebo můžete použít oblázky - viz obrázek). Podrobnější návod na sluneční hodiny najdete na internetu.

Spousty dalších skvělých nápadů můžete najít na stránce jdetenven.cz, hrajemesivenku.cz, pinterest.com nebo na stránce zlatylyst.cz v sekci úkoly. Najdete zde mnoho zajímavých aktivit, úkolů a pokusů.

Za všechny vedoucí MOP vám přejeme klidné prožití těchto nelehkých dnů a doufáme, že se brzy společně uvidíme. Alča Hlaváčová

Vážení čtenáři a návštěvníci naší knihovny,

dle nařízení vlády je od pátku 13.3.2020 i naše knihovna na dobu neurčitou uzavřena. A řeknu vám je tam smutno. A protože víme, že by vám knihy scházely, nabízíme možnost **donášky knih domů**. Opravdu to jde i bezkontaktně a nebojte se, vrácené knihy jsou uloženy na pár dnů do karantény a potom jsou dezinfikovány.

Cokoliv budete potřebovat, volejte na: 608 312 224, nebo pište: bkrizova@seznam.cz

NOC S ANDERSENEM 2020 není zrušena, ale odložena. Vyčkejme, třeba budeme nocovat o prázdninách:-))

MŮŽE SE HODIT: Ornitolog na drátě: <https://www.birdlife.cz/ornitolog-na-drate/>

Sedmikrásky na nebi. Teple se oblečte, vezměte si

rádio na balkon nebo zahradu a užijte si pohled na hvězdy. Jiří Kokmotos ve studiu Českého rozhlasu Brno, Jiří Dušek z Hvězdárny a planetária Brno budou vašimi průvodci.

Nepotřebujete žádný dalekohled ani jiné speciální vybavení. Jen chuť se toulat mezi hvězdami.

Každou neděli od 20.00

<https://www.facebook.com/Sedmikraskynanebi/> xts [0]
=68.ARA05R-

(Za tyto odkazy děkujeme Luce Dostálové)

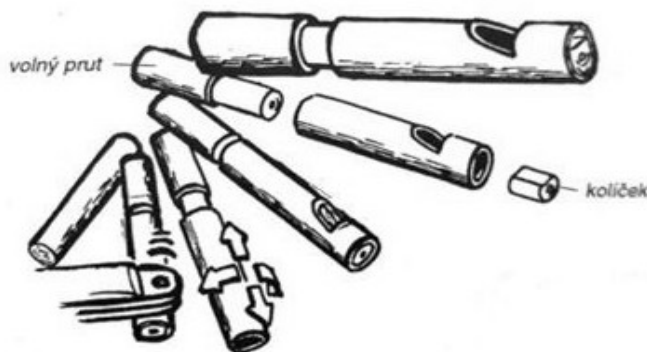
ORNITOLOG NA DRÁTĚ

POZNÁVEJTE PTÁKY
ONLINE S ODBORNÍKY

1.DÍL: ČÁPI
STŘEDA 8.4. OD 17:30

Jaro je ideální a vlastně jediný správný čas na výrobu píšťalky.

„Na jaro se dříve kluci mimo jiné těšili také proto, že budou moci udělat vrbovou píšťalku. Je opravdu jednoduchá a každý zálesák by si ji měl zkusit vyrobit. Správně se dělá z jara, kdy jsou vrbové proutky plné mízy. Ani v létě není výroba píšťalky složitá, jen se o něco hůř hledá správný proutek a o něco obtížněji se uvolňuje kůra.

Z prutu vrby, kde nejsou žádná očka, uřízněte opatrně asi desetacentimetrový kousek silný jako malíček. Zářezem kolem dokola rozdělte kůru a její větší část střenkou nože naklepejte, aby šla snadněji oddělit od dřeva. Odtud pochází známé pořekadlo „Otloukej se píšťaličko“. Když kůra povolí, vyřízněte zářez, o který se vzduch při pískání rozráží. Volný prut z kůry vytáhněte, oddělte „jazyk“ – malý kuliček mezi koncem a zářezem – a z jedné strany ho seřízněte. Odříznutý „jazyk“ vsuňte zpátky do píšťalky z jedné strany, volný prut zkrátte, zarovnejte nožem a vraťte na původní místo z druhé strany.

Píšťalka je hotová, můžete zkusit zapískat. Když se to nepovede napoprvé, nic se neděje, je třeba najít správnou vzdálenost volného prutu od zářezu v píšťalce. Pozor, ať neporušíte proužek kůry u zářezu, to by píšťalka nefungovala. Po „rozpískání“ se může zasouváním a vysouváním volného prutu měnit tón píšťalky.

Na píšťalku je nejvhodnější vrbový proutek, který musí být odříznut opatrně a s citem“

Doporučuju vyzkoušet různé druhy proutků. Nejen vrbu.

A že vás práce s nožikem a dřevem začala bavit? Není divu. Tedy přidáváme ještě jeden návod!

Čaringa, jinak také bzučící či mluvící dřevo, je jedním z nejstarších hudebních nástrojů, který používaly přírodní národy při náboženských obřadech pro komunikaci s božstvy. Ná-

stroj se také někdy v překladech označuje jako „hlas duchů“ a z filmu Krokodýl Dundee ho známe pod názvem „australský telefon“. Patří mezi aerofony, tedy nástroje, u kterých zvuk vzniká rozechvíváním sloupce vzduchu na kontaktu s nástrojem.

Čaringa neboli hlas duchů či mluvící dřevo sloužil australským kmenům k dorozumívání na dlouhé vzdálenosti. Roztočením tohoto dřívka vzniká vrčivý zvuk,

který se nese do daleka. K jeho výrobě jsme použili tenkou latku dlouhou 17 cm - vhodná velikost je od 15 do 25 cm - o šířce cca 5 cm a tloušťce 0,5 cm. Nejsnáze vhodnou latku seženete z bedýnky na ovoce nebo odřezek v dílně. Latku jsme na krajích ohoblovali rašplí a smirkovým papírem. Pak jsme provrtali díрку a navlékli delší, pevný provázek. Pro různé zvukové efekty lze přidat na bocích čaringy zářezy. Čaringu rozezníte roztočením nad hlavou. Nevěšte hlavu, nepůjde-li vám to napoprvé, zkoušejte provázek chytout v různých délkách.

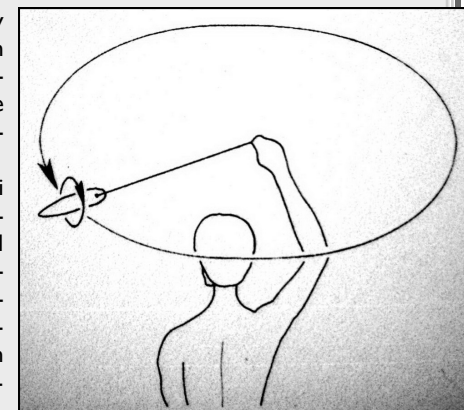
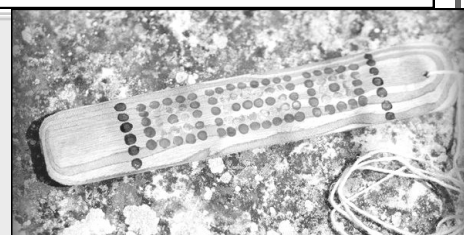
Svou čaringu si nakonec originálně ozdobte. My jsme použili tempéry tiskáné vatovými tyčinkami.

Na webu ČT naleznete i další rady k výrobě: **Šikulové Mozaika** ze střípků — Čaringa 6. 9. 2012 na ČT2

BEZPEČNOST!

Že máte být opatrní při práci s nožem snad ani není třeba připomínat, ale prosím dbejte také na opatrnost, velký odstup od ostatních při roztáčení mluvícího dřívka!

Blanka Křížová a Štěpán Kříž

Rodina pohromadě

I rodinné centrum teď samozřejmě trochu pospává, ale řekla bych, že téma rodiny je aktuální možná více než jindy. S nejužší rodinou v těchto dnech travíme nejvíce času, a i když to vždycky není tak pohádkové, jak to zní, protože děti potřebují zábavu, rodiče třeba pracují z domu, všem nám chybí kontakt s přáteli, je potřeba si připomínat spíše ty pozitivní věci, které nám situace nabízí.

Tak třeba! Kdy naposledy jste měli čas prohlédnout si stará alba a povykládat dětem, kdo je na fotografiích a jaké zážitky se k nim pojí? Nebo taková vrbová píšťalka? No jé, tu dělal naposledy náš děda. Už vám na zahradě vyrašily mladé kopřivy, podobě nebo snad medvědího česneku? Výborně, vitamíny v kuchyni jsou zajištěny. Je to tak, program v rodinném centru by se teď neobešel bez jarních témat, ale všechno se dá uskutečnit i doma, a tak přináším pár tipů.

Pesto z medvědího česneku nebo mladých kopřiv

30 g listů medvědího česneku nebo mladých kopřiv

½ lžičky soli

3 lžíce olivového oleje

menší sklenička – třeba od přesnídávky

nasekané ořechy dle chuti; do kopřivového pestu můžeme přidat klasický česnek

Do vyšší misky vložte nahrubo nasekaný medvědí česnek nebo mladé kopřivy a posolte. Zakápněte olejem a dle libosti přidejte ořechy či obyčejný česnek. Vše rozmixujte na jemno a vložte do připravené skleničky, případně ještě zakápněte olejem, aby bylo vše ponořeno. Chytré knihy říkají, že takové pesto vydrží v lednici i rok, ale u nás rozhodně tak dlouho nevydrží. Pesto se dá použít k naložení sýrů, s těstovinami, do bylinkového másla nebo jen tak na chleba či do salátu.

Barvení vajíček trochu jinak

Nemusíme vždycky použít jen klasické barvy na vajíčka. Vyzkoušejte třeba modrou barvu pomocí červeného zelí. Do hrnce naloupejte listy červeného hlávkového zelí, přidejte trochu octa a zalijte vodou. Vložte vajíčka a povařte na mírném ohni alespoň 10 minut. Po uvaření nechte ještě vajíčka v této lázni několik hodin, aby byla barva sytější. Stejně lze obarvit vajíčka cibulovými slupkami, ke kterým můžete přidat trochu kurkumy, a vajíčka budou krásně okrová. Kdo by chtěl navíc vajíčka se vzorem, může použít různé lístky a květy, které na vajíčko připevníme gázou a poté vložíme do naší lázně. Nebojte se experimentovat a určitě docílíte nejenom zdravějších vajíček, ale taky originálních.

Jarní úklid

Úklid domácnosti nebo třídění nepotřebných věcí k jaru prostě patří a přináší nejen čisté prostředí, ale i lehkost na duchu. Na úklid dobře funguje tato

trojka – ocet, citron a soda. Největším strachem jsou většinou okna. Zkuste je po umytí vyleštit octem. Do rozprašovače použijte ocet a vodu v poměru 1:2 a doleštěte papírovými utěrkami. Ocet je pomocníkem i při trápení s vodním kamenem nebo nečistotami na toaletě či v pračce. Mastnotu v mikrovlnné troubě nám pomůže vyřesit zase citron. Stačí dát do misky s vodou pár plátků citronu a vložit do mikrovlnky. Pak ji zapnete asi na 3 – 5 minut. A soda? Ta skvěle funguje na vlhkost vzduchu. Stačí misku s jedlou sodou postavit do místnosti nebo do skříně, kde nás vlhkost trápí.

Velikonoční hledání

Že to pravé slavení Velikonoc bude jiné než obvykle, je nám jasné, ale koneckonců jaké si to uděláme, takové to bude. A zpestřit to můžeme i dětem. Inspirovat se můžeme maminkami z jižních Čech, které dětem upečou ptáčky ze slanečného těsta, k tomu přidají vajíčko a věci schovají na zahradě. V Německu zase schovává nadílku zajíček. Nadílku si můžeme přizpůsobit dle svých zvyklostí a pak už děti vyslat na zahradu na velikonoční výpravu za „pokladem.“

Čarodějny den

Děti mají rády kouzelné a tajemné předměty a v tento den mohou čarovat i ony samy. Připravte dětem malé skleničky s vodou, potravinářské barvy nebo koření a zbytek už nechte na nich. Přidat mohou kamínky, písek, kouzelné bylinky a věřím, že i mnoho dalšího, co nás dospělé ani nenapadne. A co by to bylo za čaroděje bez kouzelné hůlky? Stačí kousek rovného klacíku a proužky látek, bavlnek či krepového papíru. Děti si s výzdobou jistě poradí. Pak už stačí společně vymyslet zaklínadlo a čarování může začít.

Tvořit a především zažít se toho dá spousta - od velikonočního osení, přes obnovování starých zvyků v podobě vynášení Morany, výroba domácího májčku až po naslouchání přírody. A právě ta nám toho nabízí nejvíce. Mezi pátou a šestou hodinou pouslouchejme opravdový ptačí koncert. Vychutnávejme si pučící jaro, dýchejme jarní vzduch a nasajme trochu pozitivní energie, která se hodí vždycky a teď o trochu víc :-)

Klára Havlátová

Věděli jste, že....

Slovo *april* je z latinského jazyka pojmenování pro měsíc duben, ale také od slova „*aperire*“ (otevírat) pojmenování pro vítání jara?

Pomlázce se v různých regionech říká jinak? Například sekačka, mrškačka, šlehačka, korbáč, mrskút, pomihod, dynovačka a další.

Ranní zpět ptáků má odborný název „ranní chór“

Jidáše symbolizují provaz

V mnoha krajích České republiky se o Velikonočních dá narazit na velikonoční jidáše. Toto sladké pečivo má symbolizovat provaz, na kterém se zrádný Jidáš oběsil. A nejen to – podle tradice se jidáše potírají medem a jedí se na Zelený čtvrtek dopoledne, nejlépe ráno, pokud možno před východem slunce. Má to zajistit nejen pevné zdraví, ale i ochranu před hadím uštknutím a vosím pichnutím.

JARNÍ ŘEZ OVOCNÝCH STROMŮ VE ŠKOLNÍ PŘÍRODNÍ ZAHRADE V BORECH

Jsme moc rádi, že máme mezi sebou občany, od kterých se můžeme něco naučit. Jedním z nich je dlouholetý předseda ZO Českého svazu zahrádkářů v Borech pan Jan Kostečka.

Proto jsme ho oslovili a domluvili jsme se s ním, že žáky 9. ročníku naší školy naučí, jak na jarní řez ovocných stromů. 24. 2. 2020 proběhla teoretická hodina, kde jsme se dozvěděli zásady řezu a v pondělí, 2.3. 2020 jsme si řez ovocných stromů vyzkoušeli prakticky. Zjistili jsme, že to není zas tak jednoduché, a teď budeme čekat, jestli ovocné stromy po našem zásahu

ponesou ovoce.

Ludmila Zikmundová a Zuzana Jurková

Borský zpravodaj

„Periodický tisk územního samosprávného celku“

Vychází 6x ročně

Počet výtisků 300

Neprošlo jazykovou úpravou

Vydává: Obec Bory

594 61 Bory č. 232

IČO 00294055

Kontakt : 724 187 004,

e-mail: obec@bory.cz

Registrace:

MK ČR E 18422

Připravuje redakční rada:

Vladimíra Stará

Zuzana Jurková

a Pavel Kříž

pod vedením

Blanky Křížové

Mob: 608 312 224

Příspěvky do zpravodaje,

prosím zasílejte na adresu

bkrizova@seznam.cz

Uzávěrka

příštího čísla: 10.6.2020

**Aktuální
informace o naší
obci najdete na:
www.bory.cz**

Foto ze slavnostního odhalení pamětní desky v roce 2015

75. VÝROČÍ OPERACE BAUXITE V TV

Výročí operace Bauxite v Událostech na ČT **22.3.2020** (53 minuta)

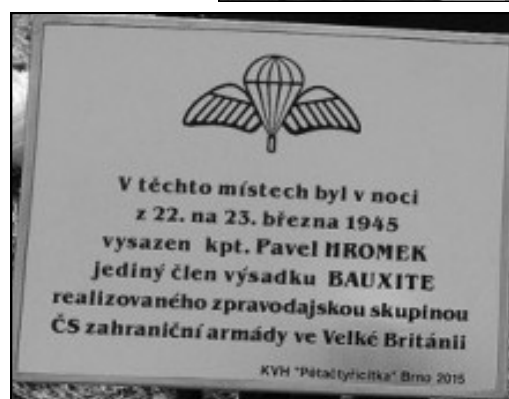
Více naleznete: <https://www.bory.cz/obec-bory/z-historie/pomniky/2861-70-vyro-i-operace-bauxite>

Kpt. Hromek jako příslušník čs. armády v zahraničí byl v noci z 22. na 23.3.1945 vysazen z letadla padákem v rámci operace BAUXITE spolu s vojenským materiálem. Po vysazení spolupracoval s domácí odbojovou organizací R-3 a navázal spojení s Londýnem.

Po osvobození zůstal v armádě a za své zásluhy byl vyznamenán a povýšen na majora dělostřelectva. Zemřel v

Zdroj: sbírka

JAKÝ BYL MEMORIÁL STANISLAVA OCHRANY 2020

Výsledky

6. ROČNÍKU MEMORIÁLU STANISLAVA OCHRANY

Dorost:

Umístění	Tým	Zápasy	Skóre	Body
1.	Žďár nad Sázavou	4	16:4	12
2.	Osová Bitýška	4	9:2	9
3.	Křižanov	4	5:6	4
4.	Bory	4	4:8	4
5.	Sněžné	4	3:17	0

Nejlepší střelec: 8 branek - **Viliš Petr** (Žďár nad Sázavou)

Starší příprava:

Umístění	Tým	Zápasy	Skóre	Body
1.	Radostín n. O.	4	10:6	7
2.	Bobrová	4	11:8	7
3.	Osová Bitýška	4	4:5	7
4.	Bory	4	11:9	4
5.	Radešinská Svratka	4	5:13	1

Nejlepší střelec: 5 branek - **Pouk Matěj** (Radostín n. O.)

Mladší žáci:

Umístění	Tým	Zápasy	Skóre	Body
1.	Dolní Heřmanice	4	21:10	12
2.	Jivoví	4	16:14	9
3.	Bory "A"	4	9:9	6
4.	Křoví	4	13:19	3
5.	Bory "B"	4	6:13	0

Nejlepší střelec: 16 branek - **Tichý Dominik** (Dolní Heřmanice)

Mladší příprava:

Umístění	Tým	Zápasy	Skóre	Body
1.	Bobrová	4	9:4	10
2.	Hamry/Velká Losenice	4	15:9	9
3.	Jivoví	4	10:11	4
4.	Bory	4	8:14	4
5.	Polníčka	4	7:11	1

Nejlepší střelec: 7 branek - **Vetešník Dominik** (Hamry/Velká Losenice)

ZAHRADNICTVÍ ROZMARÍNEK PETRÁVEČ

OTEVÍRACÍ DOBA JARO 2020

OTEVŘENO KAŽDÝ PÁTEK OD 13 – 17
A SOBOTU OD 8,30 – 12,00

VSTUP POUZE V ROUŠCE, PLATBA POUZE PŘES ÚČET

(na fakturu). Platba kartou není možná.

PROSÍME DODRŽUJTE AKTUÁLNÍ NAŘÍZENÍ VLÁDY.
 DĚKUJEME VŠEM ZA NÁVŠTĚVU A PODPORU

Zboží lze objednat i telefonicky či emailem.

Kontakty: tel 731 507 260, email: v.rozmarinova@seznam.cz

WWW.ZAHRADNICTVIVM.CZ

Třebíč

Podvodníci se snaží zneužít situace a i v této těžké době vylákat zejména ze seniorů peníze.

Volají a vydávají se za pracovníky distributorů energií.

Tvrdí, že v souvislosti s pandemií klesly ceny a oni nabízejí skvělou cenu energií, stačí jen podepsat smlouvu.

NIC NEPODEPISUJTE ZA ŽÁDNÝCH OKOLNOSTÍ

(maximálně si smlouvu nechejte a poraďte se se svými blízkými, v občanské poradně, nebo s poskytovateli sociálních služeb)

NIC NEPLAŤTE ZA ŽÁDNÝCH OKOLNOSTÍ

(opravdu nikdy nikomu takovému nic neplaťte ani hotově, ani platební kartou, takhle žádný seriózní poskytovatel energií nepostupuje)

Pokud se na vás takto někdo obrátí,
ZAVOLEJTE MĚSTSKOU POLICIÍ NA TÍŠŇOVÉ VOLÁNÍ 156
 dejte strážníkům telefonní číslo, ze kterého vás podvodník kontaktoval.

Jak nakládat s odpadem v době koronavirové pandemie

Ministerstvo životního prostředí

DOMÁCNOSTI S NENAKAŽENÝMI OSOBA MI BEZ NAŘÍZENÝCH KARANTÉNNÍCH OPATŘENÍ:

- Nakládáte s komunálním odpadem jako obvykle.
- Třídíte jako obvykle do barevných kontejnerů (pytlů).
- Směsný komunální odpad odkládáte do černých kontejnerů (na místa k tomu určená).
- Jednorázové ochranné pomůcky (roušky/respirátory/rukavice) můžete po použití odkládat do směsného komunálního odpadu. Vždy je ale předtím vložte do plastového obalu a následně ještě do dalšího plastového obalu, který pevně zavazete.
- Nikdy nedávejte zavázané pytle mimo černé kontejnery. Chráníte tak zdraví „popelářů“.
- Před a po manipulaci s odpady si pokaždé umyjte pečlivě ruce mýdlem a teplou vodou nebo použijte dezinfekční gel.
- Buďte ohleduplní.

Důležité upozornění:

Pokud jste vytrídili nepotřebný materiál určený na sběrný dvůr, s jeho odnosem či odvozem vyčkejte až do ukončení nouzového stavu a zákazu volného pohybu osob!

DOMÁCNOSTI S MINIMÁLNĚ JEDNOU OSOBOU V POVINNĚ NAŘÍZENÉ KARANTÉNĚ:

- Odpady netřídíte.
- Veškerý odpad (včetně roušek, respirátorů, rukavic a kapesníků) od osob v karanténě, u kterých není prokázáno onemocnění COVID-19, ukládáte do plastového pytle na odpady.
- Plastové pytle by měly mít minimální tloušťku 0,2 mm. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavazete a na povrchu ošetřete dezinfekčním prostředkem.
- Jsou-li použity pytle z tenčího materiálu, je nutné takové obaly zdvojit. Plastový pytel proto vložte ještě do druhého pytle a zavazete.
- Povrch vnějšího pytle ošetřete dezinfekčním prostředkem a zavázaný pytel až pak dejte do černého kontejneru na směsný komunální odpad.
- Nikdy nenechávejte odpad mimo sběrnou nádobu. Chráníte tak zdraví „popelářů“.
- Před a po manipulaci s odpady si pokaždé pečlivě umyjte ruce mýdlem a teplou vodou nebo použijte dezinfekční gel.
- Buďte ohleduplní.

DOMÁCNOSTI S POTVRZENOU NÁKAZOU NEMOCÍ COVID-19:

- Odpady netřídíte.
- Veškerý odpad (včetně roušek, respirátorů, rukavic a kapesníků) od osob s prokázaným onemocněním COVID-19 ukládáte do plastového pytle na odpady.
- Plastové pytle by měly mít minimální tloušťku 0,2 mm. Po naplnění (nejpozději však do 24 hodin) pytel pevně zavazete a na povrchu ošetřete dezinfekčním prostředkem.
- Jsou-li použity pytle z tenčího materiálu, je třeba takové obaly zdvojit. Plastový pytel proto vložte ještě do druhého pytle a zavazete.
- Povrch vnějšího pytle ošetřete dezinfekčním prostředkem a zavázaný pytel až pak dejte do černého kontejneru na směsný komunální odpad.
- Nikdy nenechávejte odpad mimo sběrnou nádobu. Chráníte tak zdraví „popelářů“.
- Buďte ohleduplní.
- Před a po manipulaci s odpady si pokaždé pečlivě umyjte ruce mýdlem a teplou vodou nebo použijte dezinfekční gel.
- Ukládání odpadu do sběrné nádoby, svoz odpadu a jeho konečné odstranění by však mělo vycházet z lokálních možností bezpečného odstraňování směsného komunálního odpadu a minimalizace rizika pro pracovníky, kteří nakládají s odpady, ale i rizika pro ostatní občany.

OBCE V KARANTÉNĚ:

- V územích nebo obcích, kde byla v důsledku výskytu onemocnění COVID-19 vyhlášena karanténa, je nutné přijmout opatření na základě zhodnocení rizik pro pracovníky svozových firem i obyvatel.
- Specifická opatření pro tyto případy by měl stanovit místně příslušný úřad po konzultaci s orgánem ochrany veřejného zdraví (OOVZ) a svozovými firmami.